

REVIDERT HANDLINGSPLAN 2017-2020 BUDSJETT 2017

Formannskapetets innstilling 24.11.2016 til Bystyret =
fellesforslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti,
Senterpartiet.

Arbeiderpartiets, Senterpartiets, Sosialistisk Venstrepartis,
Bymiljølistas og Pensjonistpartiets forslag til:

Revidert handlingsplan 2017-2020

Budsjett 2017

INNSTILLING

1. Med hjemmel i kommunelovens paragraf 44 og 45 vedtas Fredrikstad kommunes handlingsplan for perioden 2017 - 2020 og budsjett for 2017 med netto utgiftsrammer fordelt på de enkelte tjenesteområder slik det framkommer av oversikten for driftsbudsjettet i partienes forslag.
2. Investeringsbudsjettet for 2017 med finansiering vedtas slik det framkommer i investeringsoversikten i partienes forslag. I tillegg vedtas investeringsprosjekter med finansiering innenfor Belønningsordningen.

Merinntekter ved salg av bolig- og nærings- eiendommer utover kostnadene til å opparbeide nye arealer avsettes til ubundet investeringsfond.

Rådmannen gis fullmakt til å disponere inntekter fra forsikringsoppgjør og inntekter fra salg av utrangerte biler, maskiner og utstyr til å finansiere investeringer for anskaffelse av biler, maskiner og utstyr til samme formål.
3. Kommunale avgifter, egenbetaling og gebyrer fastsettes i samsvar med dokumentet «Egenbetalinger, gebyrer og betalingsbetingelser 2017» med korrigeringer på side 18 i partienes forslag.
4. Det godkjennes låneopptak på 562,0 millioner kroner for finansiering av investeringer i 2017. Rebudsjettering av investeringer fra 2016 vedtas i egen sak.
5. Investeringsstilskudd til Fredrikstad kirkelige fellestråd overføres netto (fratrasket merverdikompensasjon).
6. Det godkjennes låneopptak i Husbanken til videre utlån med inntil 150,0 millioner kroner for 2017 hvorav 70 millioner kroner rebudsjetteres fra 2016 gjennom vedtak i egen sak.
7. Trekkrettigheter i bank på 150,0 millioner kroner kan benyttes for å overholde økonomiske forpliktelser i løpet av året.
8. Det godkjennes en ramme for leasingavtaler for utskifting av biler og andre mindre behov på inntil 10,0 millioner kroner for 2017.
9. Det godkjennes en garantiramme på til sammen 12,0 millioner kroner til dekning av depositum og husleiegarantier ved NAV
10. Rådmannen gis fullmakt til å foreta mindre justeringer i budsjetterte kalkulatoriske renter og avdrag og budsjetterte finansposter der avvik i framdriften av prosjektet fører til forsinket låneopptak.
11. Rådmannen gis fullmakt til å foreta endringer i de økonomiske rammene mellom tjenesteområdene som følge av flytting av oppgaver og årsverk, samt å tilpasse disse endringene i hovedoversikter for drifts- og investeringsbudsjettet i henhold til de formelle forskriftene
12. For selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, slam og feier skal eventuelle underskudd fremføres til neste års selvkostberegning og dekkes over kommende års gebyrer.
13. Låneporteføljen til Fredrikstad kommune som fremkommer i vedlegg 5 vedtas og legges til grunn for refinansieringer i 2017.
14. For eiendomsskatt gjelder:
 - 14.1 Det innkreves eiendomsskatt for 2017. I henhold til skatteloven for byene av 15. august 1911, og lov om eiendomsskatt av 6. juni 1975, samt endringer i samme lov gjort av Stortinget den 1. januar 2013.

- 14.2 Med de unntak som nevnt under vedtakets pkt. 14.3 skal skatteøre i Fredrikstad kommune være 7,0 ‰ kfr. Eiendomsskattelovens § 11, 1 ledd.
- 14.3 Med hjemmel i Eiendomsskattelovens § 12 litra a skal skatteøre for bustaddelen i eiedomar med sjølvstendig bustaddelar og fritidseiendommer være 4,1 ‰. Det gis et bunnfradrag på 200 000 kroner per selvstendig boenhet i boliger, samt et bunnfradrag på 200 000 kroner per fritidseiendom
- 14.4 Med hjemmel i Eiendomsskattelovens § 7 kan følgende eiendommer fritas for eiendomsskatt: litra a, Eiedomar åt stiftingar og institusjonar som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten. litra b, Bygning som har historisk verdi.
- 14.5 Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 5 litra a skal følgende eiendommer fritas for eiendomsskatt: "Eiedom som staten eig, så langt eiedomen har historisk bygg eller anlegg", gjennom fredningsvedtak jfr Lov om kulturminner.
- 14.6 Med hjemmel i Eiendomsskattelovens § 5, litra h, skal eiendommer som blir drevet som gårdsbruk og skogsbruk svare eiendomsskatt for våningshuset og kårboligen med garasje og uthus og passende tomt. Eiendomsskatten svares etter samme satser som for boligeiendommer.

Innledning

I dette dokumentet presenterer partiene Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Bymiljølista og Pensjonistpartiet felles forslag til Budsjett 2017 og revidert handlingsplan 2017-2020. Forslaget fremmes av Ap, Sp og SV i formannskapet.

Partiene har lagt rådmannens forslag til grunn for arbeidet, slik at politiske prioriteringer er synliggjort som endringer i forhold til rådmannens dokument.

Verdivalg

Vår politikk bygger på rettferdighet og fellesskap. Vi vil føre en politikk som er forankret i et levende lokaldemokrati, en bærekraftig utvikling, et sosialt og samfunnskritisk engasjement med fokus på demokratiutvikling og åpenhet. Vi vil at Fredrikstad skal være et åpent og inkluderende lokalsamfunn med plass til alle.

Samarbeidspartiene sier:

Vi vil at Fredrikstad skal være et samfunn med like muligheter for oss som bor her, et samfunn bygget på solidaritet og fellesskap mellom innbyggerne over kommunegrenser og over landegrenser. En sterk offentlig sektor, med gode offentlige tjenester, er det viktigste redskapet for å nå vårt mål om å levere tjenester av god kvalitet, og for å bidra til vekst og utvikling i privat sektor. Derfor sier partiene:

- Et klart og utvetydig nei til all form for konkurranseutsetting av de grunnleggende velferdstjenestene som skole og omsorg.
- Nei til salg av kommunale selskaper.
- Et klart og utvetydig ja til å bygge ut velferden gjennom å bedre skolen, omsorgstjenestene og kulturtilbudet i stedet for skattekutt.
- Et klart og utvetydig ja til at nærings- og arbeidslivet har krav på forutsigbare kommunale rammebetingelser, rask og effektiv tilrettelegging og service med høy kvalitet.
- Et klart og utvetydig ja til at klimaplanen skal gjennomføres og miljøtiltak prioriteres
- Ja til å bevare søndagen som den er uten flere søndagsåpne butikker.
- Ja til trygghet for de ansatte og nei til økt bruk av midlertidige ansettelser

Klimaendringer, tilflytting og fraflytting, høyere levealder og ny teknologi, internett og økt reisevirksomhet påvirker vår hverdag, og gjør at vi stiller nye og andre krav til hvordan kommunen og fylkeskommunen vår skal fungere. Kunnskap vil være en avgjørende forutsetning for utviklingen av framtidens Fredrikstad:

Fredrikstad skal være **kunnskapsbasert**. Vi skal hele tida ha velferdstjenester som er i endring. Som tar opp i seg nye behov og nye virkemidler. Som er fleksible og tilpasset den enkeltes behov. Vi skal være teknologioptimistiske, og spre gode erfaringer med nye måter å organisere arbeidet på.

Fredrikstad skal være **kunnskapsrikt**. Da må vi sørge for å rekruttere og utvikle kompetente arbeidstakere. Vi må ha respekt for den fagkompetansen de ansatte i kommunen besitter, og sørge for at den blir tatt i bruk når samfunnet og framtidens tjenester utvikles.

I utviklingen av Fredrikstad kommune skal vi være **kunnskapssøkende**.

Samarbeidspartiene vil ha alle de som tilhører lokalsamfunnet med på å utvikle Fredrikstad. Vi vil som folkevalgte og partier invitere innbyggerne inn i diskusjonene. Innbyggerne er Fredrikstad. Vi vil derfor skape gode arenaer for innflytelse og deltakelse, slik at alle som

bor i Fredrikstad kan bidra i den videre utviklingen. Vi har satt i gang et prosjekt for å bygge kunnskap og foreslå tiltak for å øke valgdeltakelsen.

Fredrikstad er en by med levekårsutfordringer. Det er store geografiske forskjeller. Samarbeidspartiene legger kommuneplanens mål om at folkehelse og levekår skal forbedres kraftig og at sosiale helseforskjeller skal utjevnes til grunn. Det er ambisiøse mål som må følges opp med konkret handling

Fredrikstadsamfunnets hovedutfordring er at antallet arbeidsplasser ikke vokser i takt med befolkningsveksten. Arbeid til alle vil være vårt hovedmål, slik at alle kan bidra til samfunnsutviklingen i framtidens Fredrikstad. Vi må også se ut over kommunegrensene og bidra til et konstruktivt samarbeid om å bidra til flere arbeidsplasser i hele Nedre Glomma-regionen og Østfold fylke.

Begge utfordringene ovenfor vil være sentrale i rullering av kommuneplanen.

Økonomi

Hvis vi skal nå målene vi setter oss så er det helt avgjørende at vi fortsatt har orden i kommuneøkonomien. Handlingsplanen er ambisiøs på vegne av oss selv men ikke minst på vegne av fredrikstadsamfunnet. Det er derfor nødvendig med en solid finansiering av kommunens økonomi.

Ett grep for å bedre finansieringsevnen i perioden er en årlig justering av eiendomsskatten tilsvarende samlet lønns- og prisvekst. Vi støtter rådmannens vurdering. Når det gjelder rådmannens forslag om en økning på 30 millioner kroner fra 2020, utover vekst i antall boliger, søker partiene i framtidige budsjett- og handlingsplaner å løse finansieringsbehovet på andre måter. Vi legger allerede nå til grunn noe mer offensive omstillings- og effektiviseringstiltak enn rådmannen og et eventuelt regjeringsskifte fra høsten 2017 forventes også få betydning for kommunens framtidige økonomi. Vi peker også på kommende sak om opprettelse av et kommunalt eiendomsselskap med formål om å øke egenkapitalevnen.

Evnen til å gjennomføre mål og tiltak vi har satt oss fore er avhengig av at kommunens økonomi går i balanse. Partiene følger gjeldsutviklingen tett. Vi vil til enhver tid arbeide for en kommuneøkonomi som sikrer et varig godt lokalt velferdstilbud.

Hovedprioriteringer i budsjettet

Det er en forutsetning å ha orden i økonomien for at kommunen skal kunne levere velferdstjenester til innbyggerne. Skal vi nå målene våre må vi bruke de store pengene på de store oppgavene. Vi viderefører satsingene fra handlingsplanen vedtatt i juni og prioriterer styrking av fellesskapet.

Helse og velferd prioriteres i perioden. Utbygging, rehabilitering og drift av heldøgns bo- og omsorgsplasser er vår hovedprioritering. Dagens sykehjemsdekning er for lav til å dekke det grunnleggende behovet. Samarbeidspartiene prioriterer derfor å ferdigstille Østsiden sykehjem fase 2 i 2019 og nytt sykehjem på tomten til Onsøyheimen i 2020. Det legges til rette for drift av 112 nye plasser fra ferdigstillelse.

Oppvekst er den seksjonen som vi styrker mest. Vi legger vekt på en sosial profil og SFO-prisen økes ikke utover lønns- og prisvekst. Partiene har som mål å øke lærertettheten, det er viktig at hver enkelt elev blir sett og hørt. Dette viser vi i dokumentet ved å tilføre betydelige midler til nye lærerårsverk. Styrking skal brukes målrettet for å oppfylle lese-, skrive- og regneløftet. Levekårsutsatte soner prioriteres.

Vi innførte gratis ferge i kommunen fra 1.1.2013. Dette er et virkemiddel som partiene ønsker å videreføre og utvikle for å bedre miljøet i byen vår, styrke folkehelsen, og dermed bidra både til at klimaet og trafikksikkerheten bedres. Fergetilbudet ses som en integrert del av gang – og sykkelveinettet vårt, og skal derfor være gratis for alle som bruker det. Fergetilbudet har blitt svært attraktivt og midler til anskaffelse av elektrisk ferge ligger inne i 2018 og utredning av mulig elvemetrolinje er neste steg.

De andre tjenesteområdene styrkes også sammenlignet med rådmannens budsjett. Dette kommenteres nærmere lengre ned under de forskjellige seksjonene.

Partiene har antydning hva styrkingene til det enkelte utvalg kan benyttes til. Det er imidlertid opp til det enkelte utvalg å foreta den endelige prioritering innenfor sin ramme.

Driftsrammer 2017 – 2020

<i>Nettorammer i millioner krone</i>	Regnskap 2015	Bud 2016	Bud 2017	Bud 2018	Bud 2019	Bud 2020
Fra 2017 i 2017-kroner						
<i>Inntekter</i>						
Skatt	-1 719,5	-1 842,2	-1 894,6	-1 894,6	-1 894,6	-1 894,6
Rammetilskudd	-1 923,0	-1 966,7	-2 079,4	-2 079,4	-2 079,4	-2 079,4
Realvekst frie inntekter		0,0		-50,0	-97,0	-147,6
Eiendomsskatt	-206,0	-239,9	-250,0	-255,0	-258,5	-261,5
Sum frie inntekter	-3 848,5	-4 048,8	-4 224,0	-4 279,0	-4 329,5	-4 383,1
<i>Bundne utgifter</i>						
Renteutgifter- lån vedtatt t.o.m. bud 2016	141,9	130,4	126,2	128,5	126,4	138,9
Renteinntekter	-58,3	-40,9	-44,2	-45,9	-47,8	-50,5
Avdrag - lån vedtatt t.o.m bud 2016	207,9	221,9	246,2	231,2	231,2	231,2
Kapitalutg. nye investeringer fra 2017		3,9	2,9	18,1	34,1	56,4
Kapitalutg. nye selvfinansierende inv.2017		1,6	4,3	19,2	35,0	50,2
Renter/avdrag - dekkes gj. bruker/stat ol.	-113,0	-123,8	-124,7	-142,4	-157,2	-177,0
Kompensasjonstilskudd - stat	-20,5	-17,6	-17,6	-16,9	-15,7	-15,0
Overføring fra FREVAR KF	-2,5	-7,5	-8,0	-8,0	-8,0	-10,0
Utbytte	-20,1	-18,6	-15,0	-16,0	-18,0	-18,0
Sum netto kapitalkostnader	135,4	149,4	170,2	167,8	180,0	206,3
Diverse fellesutgifter inkl. Tall ship races	-49,0	70,9	77,8	90,8	95,9	91,3
Effektiviseringsbehov		0,0	0,0	-5,0	-15,0	-20,0
Til kirketjenester	37,9	38,1	40,5	40,6	40,1	40,1
Andre trossamfunn	5,4	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8
Sum	-5,7	114,8	124,1	132,2	126,9	117,2
Til disp. drift og investeringer	-3 718,8	-3 784,5	-3 929,6	-3 978,9	-4 022,6	-4 059,5
NETTO UTGIFTSRAMMER:						
Økonomi og organisasjonsutvikling	176,4	180,4	186,3	185,9	191,7	189,0
Kultur, miljø og byutvikling	136,3	151,7	151,5	148,3	148,3	148,3
Teknisk drift	361,9	385,5	396,0	412,8	400,9	398,3
Utdanning og oppvekst	1 421,8	1 469,4	1 516,3	1 516,4	1 518,5	1 518,5
Helse og velferd	1 502,1	1 599,9	1 671,5	1 691,8	1 714,5	1 737,1
Sum	3 598,5	3 786,9	3 921,5	3 955,1	3 973,9	3 991,1
Korr. interne finans.tran.						
Netto internt driftsresultat	-120,3	2,4	-8,1	-23,7	-48,7	-68,4
- Bruk/overføring - disposisjonsfond (netto)	62,2	2,2	3,7	8,7	25,1	26,3
- Disposisjonsfond Byjubileet		-1,5	-2,6	0,0	0,0	0,0
- Egenkapital til investeringsbudsjett	6,4	0,0	7,0	15,0	23,6	42,1
Disp. netto internt driftsresultat	-51,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Note: Negative tall uttrykker i denne sammenheng inntekter/overskudd

Budsjettets inntektsside

I planperioden er inntektsanslaget justert opp i tråd med handlingsplanvedtaket i juni 2016.

Tabell realvekst skatt og rammer

	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Rådmannen	1,1	1,1	1,1
Flertallet	1,2	1,2	1,2

Forventningen til utbytte og overføring endres sammenlignet med rådmannens forslag. Skatteinntekten er økt med 5,0 millioner kroner i 2017. Det tas hensyn til at FREVAR forventer noe lavere overskudd enn normalt i årene 2018 og 2019 grunnet investering i nytt

røkgassreanseanlegg, så forventet overføringsinntekt settes til 8,0 millioner kroner også i 2019. Fra 2020 settes denne til 10,0 millioner kroner, forutsatt en positiv utvikling i de økonomiske resultatene ved bedriften.

For FEAS og Østfold Energi justerer vi noe i positiv retning med 1,0 millioner kroner i 2018 og ytterligere 1,0 million i 2019.

Eiendomsskatten er justert for vekst i antall boliger i planperioden.

Samlet handlingsrom inklusive bruk av bunnlinje er på 24,8 millioner kroner i 2017.

Budsjettets utgiftsside – rammejusteringer 2017-2020

Rammene til utvalgene/tjenesteområdene styrkes med til sammen 24,8 millioner kroner i 2017.

Tabell rammestyrking

<i>Oversikt nettorammer i mill. kr.</i>	Bud 2017	HP 2018	HP 2019	HP 2020
Økonomi og organisasjonsutvikling	0,5	0,5	0,5	0,5
Kultur, miljø og byutvikling	1,5	2,0	2,0	2,0
Teknisk drift	-	-	-	-
Utdanning og oppvekst	15,0	19,0	17,0	17,0
Helse og velferd	7,0	8,0	8,0	28,0
Kirken	0,8	0,8	0,8	0,8
Sum styrking	24,8	30,3	28,3	48,3

*Teknisk er styrket vesentlig til vedlikehold i rådmannens forslag.

Det er lagt inn en forventet effektivisering med 5,0 millioner kroner i 2018 videreført i tillegg til rådmannens forslag i hele planperioden

Kultur, miljø og byutvikling

Vi vil at Fredrikstad skal være en foregangskommune i klimapolitikken gjennom å styrke og videreutvikle Fredrikstad som miljøby. Det er viktig med helhetlig byplanlegging der det tas hensyn til «grønne lunger» samt at det tas høyde for nødvendig veiutbygging før det gis tillatelse til oppføring av nye boliger og næringsbygg.

Vi ønsker en mer ambisiøs politikk på området enn det er i dag. Fredrikstad kommune vil gjøre det enkelt for folk å være miljøvennlige i hverdagen, og vi vil sikre alle tilgang til natur- og friluftsopplevelser.

Samarbeidspartiene vil videreføre en areal- og transportpolitikk som fører til mindre transportbehov og dermed mindre arealbruk og mindre energibruk. Det betyr at det først og fremst legges til rette for ny befolkningsvekst i de sentrale delene av kommunen.

Parker og grønne lunger skal være en viktig del av bymiljøet.

Et godt kulturtilbud er viktig for et steds attraktivitet og omdømme. Et godt tilbud innebærer mangfold. Kunst, kultur, idrett og frivillighet gjør samfunnet vårt rikere. Vi vil legge til rette for et mangfold av ulike kulturtilbud og kunstneriske uttrykk som skal bestå av profesjonelle

aktører og amatørvirksomhet. Alle skal sikres tilgang til kunst og kulturopplevelser, og gis mulighet til å uttrykke seg gjennom kunst og kultur. Kunst og kulturområdet kan ikke løses av markedskreftene alene, men krever et sterkt politisk og offentlig engasjement.

Vi vil gi alle mennesker mulighet til å delta i idrett ut fra sine egne ønsker og behov. Idretten skal ha gode vilkår på alle plan, og vi vil særlig styrke barne- og ungdomsidrett.

Byutvikling

Vårt fokus må være å legge til rette for å skape flere arbeidsplasser i Fredrikstad. Vi må skape for å kunne dele. Det må være et hovedmål å få flere bedrifter til å etablere seg her og at flere bedrifter finner det interessant å vokse i Fredrikstad.

Vi vil gjennomføre den vedtatte Næringsplanen hvor målet er å øke antallet arbeidsplasser mer enn befolkningsveksten. Et tett og godt samarbeid med byens næringsliv er en forutsetning for å lykkes.

Samarbeidspartiene forplikter seg til å sette av deler av overskudd de kommende årene til å styrke det kommunale næringsfondet for å finansiere tiltakene i planen.

Vi vil videreføre en offensiv byutviklingspolitikk for og ytterlig styrke byens attraktivitet og omdømme. Kommunen må være drivkraft for å få fart i boligbyggingen ved å føre en offensiv tomtepolitikk og bidra med regulering, tilrettelegging og godt samarbeid med Husbanken og boligutbyggere. Boligsosial handlingsplan skal rulleres tidlig i 2017 og i forbindelse med dette arbeidet vil det bli utarbeidet en utbyggingsplan for kommunale boliger 2017-2030.

God infrastruktur er en forutsetning for vekst og utvikling i byen vår.

Strategier

Strategier og tiltakspunkter vedtatt av Bystyret ved behandlingen av Handlingsplan 2016-2019 og budsjett 2016 er fortsatt gjeldende styringssignaler:

- Tilby gratis utlån av lokaler, baner og haller til barn og unge under 19 år
- Videreutvikle Blå Grotte og St. Croix som regionale kulturinstitusjoner
- Styrke biblioteket og utrede framtidig hovedbibliotek
- Realisere Arena Fredrikstad som idretts-/og mulig kulturarena
- Bygge nytt ridesenter
- Sikre at natur og idrettsanlegg er tilgjengelige for alle
- Verne marka
- Følge opp klimaplanen
- Redusere lokale utslipp av klimagasser ved for eksempel å øke produksjonen av biogass til bruk i offentlige kjøretøy
- Styrke, videreutvikle og bidra til økt aktivitet på FREVAR som miljøbedrift
- Gjennomføre og rullere sykkelplanen
- Ha økt tilgang til strandsonen gjennom streng håndheving av lovverket
- Arbeide for å etablere fylkeskulturscene i Fredrikstad
- Gjennomføre Bypakke Nedre Glomma
- Ha omfattende satsing på kollektiv, gange og sykkel i samarbeid med blant annet Østfold fylkeskommune
- Stimulere samarbeidet mellom kommune og næringsliv for felles utvikling
- Utrede ferge/elvemetrolinje i Nedre Glomma
- Legge til rette for at flere offentlige institusjoner kan etablere seg i Fredrikstad.

- At Borg Havn fortsatt skal gis gode muligheter for vekst og bærekraftig utvikling og legge til rette for at mer gods transporteres via havna
- Legge til rette for flere studentboliger
- Rullere arealplanen med fokus på nye næringsarealer og jordvern
- Rullere Byområdeplanen med fokus på fortetting og byfornyelse
- Gjennomføre Næringsplanen
- Jobbe for å få på plass en ny videregående skole i Fredrikstad samlokalisert med Arena Fredrikstad.

I tillegg kommer:

- Utrede muligheten for etablering av et industrihistorisk museum, i samarbeid med fylket for øvrig og private

Økonomi

Rammen styrkes med 2,1 millioner kroner i 2017.

For 2017 anbefaler samarbeidspartiene kultur- og miljøutvalget å bruke styrkingen som følger:

- Rammen til kulturskolen styrkes med kr 1,0 millioner kroner i 2017 og følger videre vedtatt opptrappingsplan
- Tilskudd til lag og foreninger økes med 0,4 millioner kroner
- Kunstgressbane for Kråkerøy legges inn i investeringsoversikten i tråd med vedtatt kunstgressplan
- Utredning av kunstgress på Kongsten legges inn i tråd med vedtatt kunstgressplan
- Byjubileet styrkes med 0,6 millioner kroner øremerket tilskudd. Finansieres over fritt disposisjonsfond
- 0,15 millioner kroner bevilges til bokprosjektet Gårder og slekter i Borge og Torsnes.

Teknisk drift

Partiene støtter seg i hovedsak til de vurderingene rådmannen har gjort innenfor seksjonen, med noen mindre justeringer når det gjelder investeringer. Vi ønsker å få på plass nytt stupetårn i Foten samtidig som kafèbygget i 2018 og inviterer innbyggerne til idèkonkurranse. Foreslått investering i offentlig parkeringsplass i Solviken tas ut på grunn av uønsket nedbygging av lekeplass og lite behov sett i forhold til den maksimale kapasitet på badestrand og tilbud til besøkende for øvrig. Det er kun på ytterst få dager i året at nåværende kapasitet er utilstrekkelig. Partiene ønsker likevel å se nærmere på andre løsninger når det gjelder parkering. De frigjorte midlene omfordeles til opprustning av veisystemet i Solviken.

Strategier

Strategier og tiltakspunkter vedtatt av Bystyret ved behandlingen av Handlingsplan 2016-2019 og budsjett 2016 er fortsatt gjeldende styringssignaler:

- Bruke parkeringspolitikken for å fremme handel i sentrum
- Videreføre gratis ferge og utvide tilbudet
- Kjøpe nye utbyggingsarealer for videresalg og regulere disse til næringsformål
- Prioritere vedlikehold i levekårsutsatte områder av byen

I tillegg kommer:

- Utlyse idekonkurranse for nytt stupetårn på Foten.
- Det vurderes andre parkeringsløsninger for Solviken

Økonomi

Driftsrammene endres ikke. Partiene peker på at rådmannen har lagt inn en rammestyrking til verdibevarende vedlikehold med 17,8 millioner kroner i 2018, 5,9 millioner kroner i 2019 og 3,3 millioner kroner i 2020.

Utdanning og oppvekst

Vi må jobbe målrettet for å øke utdanningsnivået i befolkningen. Vi skal satse på skolen slik at elevene kan lære mer. Det er viktig at hver enkelt elev blir sett og hørt. Vi vil styrke Fredrikstadskolen slik at vi kan levere bedre faglige resultater enn landsgjennomsnittet. Vi vil øke kunnskapen i skolen og bidra til å hindre frafall i den videregående skolen. Det er viktig at Fredrikstadskolene har et godt samarbeid med de videregående skolene i distriktet. Skal vi sørge for at barns oppvekstmiljø blir best mulig, må vi også ta barn med på råd. Barn er en ressurs og det er viktig å lytte til dem når vi utformer rammene for deres oppvekstmiljø. Vi vil at barn og unge skal tas med når vi utformer lokalmiljøet og tjenestetilbudet i kommunen, og de skal gis reell innflytelse og påvirkningskraft.

Barnehage

Gode og tilgjengelige barnehager er viktig for barns utviklingsmuligheter. Og det er viktig for barnefamilienes mulighet til å ha et aktivt yrkesliv. Tilbudet barnehagene gir må være tilpasset de behov det enkelte barn og familien har. Vi ønsker at barnehagene skal være en frivillig del av utdanningsløpet, og det vil være viktig å styrke den pedagogiske kompetansen i barnehagene i årene som kommer. Vi vil satse på å øke kompetansen til de ansatte i barnehagen ved å legge til rette for videreutdanning for pedagogene samt at flere assistenter tar fagbrev.

Åpen barnehage er et viktig tilbud blant annet for minoritetsspråklige barn som ikke går i ordinær barnehage. Våre to åpne barnehager, i sentrum og på Østsiden, er et godt supplement til ordinære barnehager. Tilbudet benyttes av mange fremmedspråklige småbarnsfamilier. I tillegg til at Åpen barnehage er et godt sosialt treffpunkt, viser det seg også at mange av brukerne av Åpen barnehage blir motiverte til å la barnet starte i ordinær barnehage etter fylte tre år. Det gir gode effekter på språkopplæringen og kommunens målsetning om at alle barn skal beherske et relevant norsk ved skolestart. Ved å etablere i en tredje Åpen barnehage og gjøre dette tilbudet gratis, vil kommunen raskere nærme seg målet om integrering/inkludering og bedre språkopplæring for de minste.

Skole

Vi vil ha en god, offentlig fellesskole der alle skal kunne utvikle sine evner på en best mulig måte.

Dette må i sterkere grad innebære at elevene får en opplæring som er tilpasset den enkelte, blant annet gjennom større variasjon i læringsformer. Vi mener at elevene skal lære mer på skolen. Samarbeidspartiene vil at alle skal ha grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving, regning og bruk av digitale verktøy når de forlater grunnskolen. Samtidig skal også sosiale ferdigheter ivaretas. I kunnskapssamfunnet skal alle være med. Vi kan ikke akseptere at mange barn, etter endt skoleløp, ikke kan lese og regne skikkelig.

Barnefattigdom er et tema vi alltid må ha fokus på. Det er en kompleks og vanskelig tematikk som ikke løses med ett vedtak eller én strategi. Det krever flere tiltak, et variert tilbud, innsats fra fylke, stat og kommune samt stor innsats på forebyggende arbeid. Vår

politikk og våre strategier handler nettopp om dette. I dette dokumentet styrker vi frivilligheten og legger inn en ny åpen barnehage og gjør de åpne barnehagene gratis. Vi styrker også ungdomsteamet med en stilling. Det er fokus på tidlig innsats i skolen og styrking i levekårsutsatte områder.

Barn som blir utsatt for omsorgssvikt, overgrep eller har atferdsproblemer må få god hjelp i riktig tid. Vi vil ha et nært og åpent samarbeid mellom barnevern, skole, barnehage, helsevesen og familie for å gi barnet den hjelpen det trenger. Barnevernet og fosterhjemtjenesten må gis tilstrekkelige ressurser og bedre rammevilkår

Mangfold og integrering

Alle, uansett bakgrunn, skal ha like muligheter, rettigheter og plikter til å kunne delta i samfunnet og få ta i bruk sine ressurser. Det er viktig at nyankomne får god opplæring i norsk samt norsk kultur og levesett. Vi ønsker å se på muligheten for å etablere flere praksisplasser i kommunen og samarbeide tett med det lokale næringslivet slik at det også skjer der. Kommunen må aktivt motivere foreldre med minoritetsbakgrunn til å bruke barnehagetilbudet slik at alle barn kan norsk før de begynner på skolen. Vi skal vurdere muligheten for å opprette et integrerings- og likestillingsombud.

Strategier

Strategier og tiltakspunkter vedtatt av Bystyret ved behandlingen av Handlingsplan 2016-2019 og budsjett 2016 er fortsatt gjeldende styringssignaler:

- Følge opp skolebruksplanen
- Gjennomføre Kommunedelplan oppvekst
- Innføre et lese-, skrive- og regneløft i skolen og satse særlig på tidlig innsats med økt lærertetthet på småskoletrinnet. Elever skal sikres utvikling av gode ferdigheter fra 2. klassetrinn gjennom gode oppfølgingssystemer. Konkret vil vi sørge for at Fredrikstad kommune har et godt oppfølgingssystem som sikrer at elevene lærer mer
- Jobbe for inkludering av innvandrere gjennom utvikling av introduksjonsordningen og ivaretagelse av grunnskoleoppfølging
- Sikre at elever fra mottaksklasser behersker norsk før de går inn i ordinære klasser
- Stimulere til økt fysisk aktivitet i skolehverdagen og vurdere å søke status som helsefremmende skoler
- Styrke skole – hjemsamarbeidet og FAU sin rolle
- Utarbeide temaplan for SFO
- Ha et SFO-tilbud med høy kvalitet og rimelige priser med søskenmoderasjon
- Ha barnehager med god kvalitet og økt kompetanse
- Sikre at barn med innvandrerbakgrunn behersker norsk før skolestart
- Vurdere tiltak som åpne barnehager og gratis kjernetid i områder med store levekårsutfordringer (bidrar til språkopplæring, nettverksbygging osv.)
- Sørge for at barnevernet har tilstrekkelig ressurser
- Videreutvikle ungdomsteamet
- Styrke arbeidet med samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT)
- Videreføre arbeidet med å motvirke radikaliserings og gjennomføre exitstrategier rettet mot individer
- Styrke rådgivningstjenesten og psykisk helsevern i skolen
- Videreføre styrking av skolehelsetjenesten i grunn- og videregående skole
- Vektlegge forebyggende arbeid for å sikre barn og unge god fysisk og psykisk helse (inkluderer arbeid mot mobbing, barnefattigdom, overvekt og fedme osv.)
- Ha gratis utlånsordninger av sport- og fritidsutstyr

Økonomi

Rammen til oppvekstutvalget styrkes med 15 millioner kroner i 2017, økende til 17 utover i planperioden.

Samarbeidspartiene peker på følgende tiltak:

- Videreføring av tilbud om sommeråpen barnehage i 2017 med 0,5 millioner kroner
- Etablere en ny åpen barnehage og innføre en prøveordning med gratis åpen barnehage. 1,4 millioner kroner.
- Videreføre lærerstillinger på ungdomstrinnet (Haugeåsen og Cicignon). 2,0 millioner kroner (5,6 millioner kroner fra 2018).
- Flere lærerstillinger/ økt voksentetthet med fokus på levekårsutsatte områder. 6,25 millioner kroner.
- Styrke ungdomsteamet med 1 stilling. 0,8 millioner kroner.
- Ingen økning av SFO-prisen utover lønns- og prisvekst. 3,9 millioner kroner
- Utvidet aldersgrense for helsestasjon for ungdom videreføres (studenttilbud). 0,15 millioner kroner.

Helse og velferd

Vårt mål med helse- og omsorgstjenestene er at alle skal få den hjelp de trenger når de trenger den. Helse- og omsorgstilbudet i kommunen skal være preget av god kvalitet og ha tilstrekkelig omfang. Det må legges mer vekt på forebygging for alle deler av befolkningen, og vi vil tilrettelegge for fysisk aktivitet og sunt kosthold i barnehager, skoler og i omsorgstjenestene. Et godt utbygd og tilpasset helsetjenestetilbud må sikre utjevning av sosiale ulikheter og gi trygghet for at befolkningen får riktige tjenester.

Vi vil ha en eldreomsorg som gir den enkelte trygghet. Omsorgstrengende eldre og deres pårørende må få større valgfrihet over tilbudet de får enn det de har i dag. Så langt det er mulig må eldre som trenger omsorg kunne velge om de vil bo hjemme, i omsorgsbolig eller på sykehjem. Den enkelte må kunne bestemme selv hva man ønsker hjelp til fra hjemmehjelpsordningen. For å sikre en slik trygghet og valgfrihet i framtidens eldreomsorg trenger vi flere ansatte i pleie- og omsorgssektoren.

Dagens sykehjemsdekning er for lav til å dekke det grunnleggende behovet.

Samarbeidspartiene prioriterer derfor å ferdigstille både Østsiden sykehjem fase 2 i 2019 og nytt sykehjem på tomten til Onsøyheimen i 2020 i tråd med vedtatt handlingsplan i juni. Dette vil innebære en tilgang på 48 plasser ved Østsiden og 96 plasser ved nye Onsøyheimen. Smedbakken sykehjem med 28 plasser rehabiliteres i 2019. Det legges dermed til rette for drift av netto ca. 48 nye plasser når Smedbakken er ferdigstilt i 2020. Når Onsøyheimen er ferdigstilt ved årsskiftet 2020-2021 vil ytterligere nye 96 plasser kunne tas i bruk, men nettovirkningen vil trolig bli lavere siden det er behov for å rehabilitere flere av kommunens sykehjem.

Vi ber rådmannen arbeide for så tidlig ferdigstillelse om mulig av Onsøyheimen. Rivning av gamle Onsøyheimen gjennomføres i 2017.

Trenden er at de fleste hjelpetrequende ønsker å få hjelpen i eget hjem/tilrettelagt bolig lengst mulig. Presset på hjemmetjenestene er derfor økende. Tiltak hverdagsrehabilitering igangsettes allerede fra 2017 (ikke fra 2018 som rådmannen foreslår) med ett hverdagsrehabiliteringsteam.

Omsorg er ikke bare eldreomsorg. Det må også være et godt tilbud til yngre brukere og funksjonshemmede. Tilbudet til disse gruppene bør styrkes gjennom økt fokus på habilitering og rehabilitering.

Flertallspartiene fokuserer på at vi leverer de tjenestene vi skal med så god kvalitet som mulig innenfor de rammene vi har til rådighet.

Arbeidet som de frivillige organisasjonene gjør i kommunen er uvurderlig og samarbeidspartiene støtter ikke rådmannens forslag om redusert tilskudd. Vi legger tilbake foreslått kutt og foreslår å plusse på 0,5 millioner kroner i hele perioden. Her vil fellesskapet få mye mer igjen for hver krone som brukes.

Sosial boligpolitikk

Boligsosial handlingsplan er et viktig verktøy for å skaffe vanskeligstilte bolig. Det skal bygges boliger til bostedsløse, rusavhengige og personer med psykiske lidelser.

Partiene vil bedre tilbudet innenfor rusomsorg. Det er behov for å styrke kapasiteten. Vi bør bygge ut ettervernet og fortsette utbyggingen av boliger for vanskeligstilte. Her vil arbeidet med rullering av boligsosial handlingsplan og utarbeidelse av utbyggingsplan for kommunale boliger 2017-2030 spille en viktig rolle. Tiltak med innsatsgrupper og kvalifiseringstiltak må videreutvikles.

Strategier

Strategier og tiltakspunkter vedtatt av Bystyret ved behandlingen av Handlingsplan 2016-2019 og budsjett 2016 er fortsatt gjeldende styringssignaler:

- Igangsette byggetrinn 2 på Østsiden sykehjem
- Igangsette bygging av nytt sykehjem på tomten til Onsøyheimen
- Igangsette rehabilitering og bygging av flere heldøgns bo- og omsorgsplasser
- Følge opp verdighetsgarantien
- Styrke bemanningen i helsesektoren
- Gjennomføre et forsøk med tillitsreform jf. rådmannens omtale i budsjettdokumentet
- Det skal i perioden arbeides særskilt med å øke nærværet i tjenestene. Dette er viktig både for å gi brukerne et kvalitativt bedre tilbud, men også for at høyere nærvær vil redusere utgiftene betydelig
- Heltids-/deltidsproblematikken skal ha stort fokus. Det er tvingende nødvendig å få flere større stillinger. Dette både fordi det vil styrke kvaliteten i tiltakene, brukerne vil få færre folk å forholde seg til samt at det vil ha en gunstig effekt på å redusere sykefraværet
- Det er behov for å styrke arbeidet som de frivillige organisasjonene gjør i kommunen
- Kommunen skal gi råd og veiledning om Husbankens finansieringsordninger til innbyggerne om hvordan man kan tilpasse boliger for å kunne bo lenger hjemme
- Videreutvikle det frivillige arbeidet innenfor helse- og velferdstjenestene
- Seksjonen bes om at det søkes på ulike prosjektmidler der dette er mulig
- Gjennomføre boligsosial handlingsplan
- Være positive til at Fredrikstad skal motta vår andel av flyktninger
- Styrke Frivilligsentralene og fokusere på tiltak rettet mot mennesker med flerkulturell bakgrunn
- Videreutvikle samarbeidet med frivillige organisasjoner innenfor rusomsorgen
- Styrke Rus- og psykiatriteamet
- Gi støtte til idrettslag og andre som tilbyr redusert medlemskontingent for barnefamilier med dårlig økonomi

Økonomi

Rammen styrkes med 7,0 millioner kroner i 2017. Styrkingene videreføres i planperioden, med en opptrapping fra og med 2020 grunnet økte driftskostnader til nye sykehjemsplasser.

For 2017 anbefaler samarbeidspartiene helse- og velferdsutvalget å bruke styrkingen som følger:

- 4,0 millioner kroner i tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner.
- 2,0 millioner kroner til ett hverdagsrehabiliteringsteam.
- 0,8 millioner kroner til videreføring av stilling som pasientkoordinator for området psykisk helse/rus ved Tildelingskontoret.
- 0,2 millioner kroner til å reversere rådmannens forslag om betaling for opphold i rusinstitusjon. Det fremmes egen sak til helse- og velferdsutvalget for endelig avklaring.

Økonomi og organisasjonsutvikling

Partiene støtter seg i hovedsak til de vurderingene rådmannen har gjort innenfor seksjonen.

Strategier

Strategier og tiltakspunkter vedtatt av Bystyret ved behandlingen av Handlingsplan 2016-2019 og budsjett 2016 er fortsatt gjeldende styringssignaler:

- Doble antall lærlinger i handlingsplanperioden jf. vedtatt Plan for lærlingordning
- Bruke kommunens muligheter som stor innkjøper til å stille krav til miljø-, lønns – og arbeidsvilkår, fagopplæring og samfunnsansvar ved anbud og anskaffelser av varer og tjenester – og på den måten bidra til et mer anstendig arbeidsliv. I denne forbindelse vil vi implementere en «Fredrikstadmodell» med ulike krav til bedrifter som konkurrerer om anbud
- Øke antall språkpraksisplasser i kommunen
- Vurdere å stille krav om språkpraksisplasser overfor leverandører til kommunen
- Innkjøpsreglement og strategidokument legges fram til politisk behandling

Økonomi

Rammen styrkes med 0,5 millioner kroner i perioden til å øke formannskapetets disposisjonskonto.

Kirken

Kirkens driftsrammer økes med 0,8 millioner kroner. Fellesrådet prioriterer selv innenfor rammen.

Investeringsbudsjettet

De viktigste investeringsobjektene i vårt budsjettforslag er sammenfallende med det rådmannen har fulgt opp fra Bystyrets handlingsplanvedtak i juni inneværende år.

Vi vil særlig peke på følgende investeringer:

- Utvidelse fase 2 Østsiden sykehjem
- Bygging av nytt sykehjem i Onsøy
- Trosvik, Lunde, Gudeberg & Råkollen, Torp og Begby skoler
- Svartbygget, Rød skole
- Nytt kafèbygg Foten
- Rolvsøy barnehage
- Arena Fredrikstad
- Kunstgressbaner
- Nytt ridesenter Bekkevold
- Elektrisk ferge
- Sykkelplan

Vi legger inn i tillegg/endrer:

- Rivning av gamle Onsøyheimen gjennomføres i 2017. Midler er flyttet fram fra 2018 til 2017 for å dekke kostnader til dette og investeringsbudsjettet er styrket slik at prosjektet er fullfinansiert.
- Kunstgressbane på Kråkerøy legges inn i tråd med vedtatt kunstgressplan. Investeringsbudsjettet er justert i tråd med kunstgressplanen i hele planperioden.
- Rehabilitering av Møllehjulet på Isegran 2017 (1,0 millioner kroner)
- Offentlig parkering Solviken 2019 tas ut (2,6 millioner kroner)
- Opprustning av veisystemet i Solviken 2019 legges inn (1,0 millioner kroner)
- Arena Fredrikstad justeres i tråd med vedtak i Bystyret ved neste rullering av handlingsplanen.

Investering – finansiering

Rammefinansierte investeringer

<i>Tall i millioner kroner</i>	2016	2017	2018	2019	2020
Felles investeringer	7,8	23,0	19,2	6,4	6,4
Kulturtjenester	78,5	22,0	39,6	69,7	102,5
Tekniske tjenester	170,7	165,2	165,1	122,1	133,0
Helse og velferd	23,5	150,2	29,4	137,3	69,3
Oppvekst	50,5	45,0	138,9	130,3	197,2
Kirketjenester	8,8	10,0	10,0	10,0	10,0
Egenkapital innskudd KLP	14,6	16,0	17,6	19,4	21,3
Sum netto rammefinansierte investeringer	354,4	431,4	419,8	495,1	539,6
Fra investeringsfond	10,9	16,0	17,6	19,4	21,3
Overføring fra drift (IT inv.)	0,0	7,0	15,0	23,6	42,1
Overføring fra drift (tilbakebetaling lån inv.fond)	2,4	1,3	1,1	1,0	0,5
MVA-kompensasjon	69,6	77,3	84,7	91,0	130,0
Lånebehov rammefinansierte investeringer	271,5	329,8	301,3	360,1	345,8

Selvfinansierte investeringer (eks. mva)

<i>Tall i millioner kroner</i>	2016	2017	2018	2019	2020
VAR	206,8	155,5	214,0	151,0	154,8
Teknisk drift	1,6	1,7	1,0	1,0	-
Eiendomsutvikling	20,8	10,8	26,8	11,3	5,8
Boligstrategi (BOSO)	65,4	81,6	84,7	89,3	63,6
Sum netto selvfinansierte investeringer	294,6	249,6	326,5	252,6	224,2
MVA-kompensasjon	2,6	4,6	1,6	5,4	0,6
Salgsinntekter - vann og avløp	0,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Investeringsfond bolig/næring	16,8	6,8	7,8	-18,7	-35,2
Salg bolig/næringstomter/eiendomsutvikling	4,0	4,0	19,0	30,0	41,0
Lånebehov selvfinansierte investeringer	271,2	232,2	296,1	233,9	215,8

Økte investeringer gir behov for ytterligere låneopptak. Framtidige investeringer må i størst mulig grad søkes finansiert med egenkapital. Utvikling og salg av attraktive byutviklingstomter er en forutsetning for å få til prosjekter som f. eks. Arena Fredrikstad. Partiene peker i denne forbindelse på varslet sak vedrørende etablering av et eiendomsselskap for å utvikle kommunal grunneiendom, med formål å øke egenkapitalevnen.

Egenbetalinger og gebyrer

1.2. Betalingsordningen i skolefritidsordningen

Prisen justeres kun med lønns- og prisvekst.

2.3. Opphold i institusjon

HOV-utvalg får seg forelagt egen sak om egenandel for opphold i rusinstitusjon.

2.4. Trygghetsalarm/trygghetspakke og elås

Egenandel for trygghetsalarm settes til kr. 300,- per måned.

4.1 Kongstenhallen/Friluftsbadet

Klippekort Barn 10 ganger settes til kr. 350,-

Klippekort Barn 20 ganger settes til kr. 650,-

Årskort inne/ute Barn settes til kr. 2.000,-

4.6 St. Croix-huset

Til sist under avsnitt 4.6.1. legges følgende inn:

«Studenter og ungdom inntil 20 år, som ikke mottar tilskudd til kulturaktivitet, kan benytte rom til dans, teater, møter og annen kulturvirksomhet, gratis. Generelt kan redusert utleiepris på bakgrunn av manglende inntjening og/eller liten betalingsevne i visse tilfeller vurderes, eksempelvis grupper/arrangement i startfasen».

6. Torv

Ikke-kommersielle frivillige eller ideelle ungdomsorganisasjoner betaler kr. 300,- eks. mva. per dag ved leie av torv til aktiviteter.

Verbalforslag og bestillinger

1. Rådmannen bes om å legge til rette for en bred medvirkningsprosess fram mot rullering av barnehageplan. Det forutsettes bred medvirkning av alle interesser knyttet til barnehage.
2. Rådmannen bes etablere et nettverk i samarbeid med frivilligheten (frivillighetsråd).
3. Rådmannen bes opprette et system for forutsigbar økonomisk kontroll over utgifter knyttet til barn som benytter barnehager i andre kommuner.
4. Rådmannen bes etablere et tverrfaglig IA-råd basert på en trepartsmodell.
5. Rådmannen bes se på muligheten for utvikling av et nettbasert «Fredrikstad-spill» innen sommeren 2017.
6. Rådmannen bes utrede et pilotprosjekt med bruk av nettbrett i en barnehagegruppe og i første, fjerde og syvende trinn i grunnskolen. Det legges fram sak for oppvekstutvalget før pilotering. Saken skal beskrive omfang, kostnad og bruksområde i opplæringsøyemed. Prosjektet gjennomføres innenfor vedtatt investeringsramme med oppstart høst 2017 og evalueres etter ett driftsår.
7. Rådmannen bes om å gjennomføre en utredning og fremme politisk sak om videreutvikling av brukermedvirkning, hvor alle brukerrettede tjenester ses i sammenheng innenfor Seksjon for helse og velferd. Saken må vise til erfaringer fra andre kommuner og mulig forskning på området. Mulig organisering i brukerråd og brukerutvalg i tillegg til vurdering av den direkte kontakten mellom bruker og tjenester, må belyses.
8. Rådmannen bes utrede en styrking av funksjonen eldreombud i tilknytning til dagens ordning med brukerombud.
9. Rådmannen bes fremme sak som følger opp følgende bestilling fra Bystyret: Det utredes utbygging av større omsorgsboligprosjekter med kommunal tildelingsrett strategisk plassert nær eksisterende kommunale institusjoner.
10. Med henvisning til Bystyrets vedtak i PS 46/16, bes rådmannen om å gi prioritet til arbeidet med en investeringsmulighet for nytt avlastningssenter som alternativ til dagens lokaler på Kiæråsen. Dette i tillegg til en ønsket utredning om samlokalisering av flere tjenestesteder i etat Tjenester til funksjonshemmede.
11. Bystyret ønsker å få vurdert Næringsforeningens forslag om Shared Space i området Agentgaten - OP Pettersens Gate – Olaf M Holwechs Gate i egen sak.
12. Rådmannen bes utarbeide forslag til bedre parkeringsløsninger på Elingaard.
13. Rådmannen bes fremme sak om dispensasjon fra LNF/omregulering av areal tett på Gaustad barnehage mot Engelsvikenveien i tråd med innspill fra Lervik IF med flere.

VEDLEGG

1. Detaljoversikt investeringer
2. Økonomiske oversikter
 - Budsjettskjema 1A - drift
 - Budsjettskjema 1B
 - Budsjettskjema 2A - investering
 - Budsjettskjema 2B
 - Intern hovedoversikt

Rammefinansierte investeringer

Tall i millioner kroner

	Sum		2016			2017			2018			2019			2020		
	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Sentrale investeringer																	
IT- sentrale investeringer	25,0	25,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
Eget nett II	5,5	5,5	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0	1,1
Mobilt srømaggregat - beredskap /Nedre Glomma ROS	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trådløst nettverk	3,5	3,5	1,5	0,0	1,5	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Elektronisk eiendomsarkiv	20,2	20,2	0,2	0,0	0,2	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SvarInn/Skannere Byarkivet	1,3	1,3	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3
Konkurransesj.føringsverktøy og kontraktsadm.verktøy	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innkjøpsanalyseverktøy	1,8	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum Sentrale investeringer	62,7	62,7	7,8	0,0	7,8	23,0	0,0	23,0	19,2	0,0	19,2	6,4	0,0	6,4	6,4	0,0	6,4
Kultur, miljø og byutvikling																	
Strategisk eiendomsutvikling	13,5	13,5	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5
Kongstenhallen - ferdig 2016	87,0	66,3	87,0	20,7	66,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ATMOS - kino - ferdig 2016	3,2	3,2	3,2	0,0	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Usikre anslag</i>																	
Flerbrukshall Trosvik skole	36,2	36,2	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	34,2	0,0	34,2	0,0	0,0	0,0
Ridesenter (tidl. bev. 2,4 mill kr) - Tot. 42,2 mill kr	38,8	28,5	1,0	0,0	1,0	3,0	0,0	3,0	14,1	0,0	14,1	20,7	10,3	10,4	0,0	0,0	0,0
Arena Fredrikstad	142,0	142,0	2,0	0,0	2,0	10,0	0,0	10,0	15,0	0,0	15,0	15,0	0,0	15,0	100,0	0,0	100,0
Kunstgressbaner (Jf. Vedtatt kunstgressplan)	51,8	22,6	3,8	1,8	2,0	14,2	9,2	5,0	15,2	7,2	8,0	18,6	11,0	7,6	0,0	0,0	0,0
Sum kultur, miljø og byutvikling	372,5	312,3	101,0	22,5	78,5	31,2	9,2	22,0	46,8	7,2	39,6	91,0	21,3	69,7	102,5	0,0	102,5
Teknisk drift																	
<i>- Formålsbygg</i>																	
<i>Sikre anslag:</i>																	
Bygningsmessig utvikling	10,0	10,0	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5
SD - Anlegg (sentral driftsstyring)	25,0	25,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
ENØK	48,0	48,0	12,0	0,0	12,0	12,0	0,0	12,0	6,0	0,0	6,0	6,0	0,0	6,0	12,0	0,0	12,0
Legionellatiltak/radonsanering	2,5	2,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5
Prosjektering formålsbygg	18,0	18,0	7,0	0,0	7,0	2,0	0,0	2,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0	0,0	3,0
Universell utforming av skoler og barnehager	20,0	20,0	4,0	0,0	4,0	4,0	0,0	4,0	4,0	0,0	4,0	4,0	0,0	4,0	4,0	0,0	4,0
Paviljonger skoler	35,0	35,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
Uteanlegg/sikkerhet/lekeutstyr/bh/skoler	25,0	25,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0
Inneklima/rehab.skoler og barnehager	110,0	110,0	25,0	0,0	25,0	20,0	0,0	20,0	20,0	0,0	20,0	20,0	0,0	20,0	25,0	0,0	25,0
Rehabilitering og brannpålegg	110,0	110,0	32,0	0,0	32,0	27,0	0,0	27,0	17,0	0,0	17,0	17,0	0,0	17,0	17,0	0,0	17,0
Kameraovervåking	2,0	2,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kafebygg Foten (totalt 13 mill)	8,7	8,7	0,0	0,0	0,0	3,6	0,0	3,6	5,1	0,0	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nytt stupetårn i Foten																	
Hundepark	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Usikre anslag</i>																	
Oppstillingsplass biler og maskiner - Tomtevn.	2,5	2,5	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Villa Lykkeberg	4,1	4,1	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	2,1

Tall i millioner kroner	Sum		2016			2017			2018			2019			2020		
	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
<i>- Infrastruktur, samferdsel mm</i>																	
<i>Sikre anslag:</i>																	
Biler og maskiner	62,2	62,2	12,9	0,0	12,9	12,4	0,0	12,4	13,8	0,0	13,8	11,2	0,0	11,2	11,9	0,0	11,9
Parker, grøntområder og lekeplasser	23,4	21,0	5,5	1,2	4,3	7,0	1,2	5,8	9,0	0,0	9,0	1,9	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0
Elvebredder, kaier og brygger	12,0	12,0	2,0	0,0	2,0	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5
Trafikksikring	30,0	20,0	6,0	2,0	4,0	6,0	2,0	4,0	6,0	2,0	4,0	6,0	2,0	4,0	6,0	2,0	4,0
Gatelys	62,0	46,0	14,0	4,0	10,0	6,0	0,0	6,0	14,0	4,0	10,0	14,0	4,0	10,0	14,0	4,0	10,0
Verstedveien Kr.øy	10,0	10,0	10,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nyassaltering av veier	70,0	70,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	15,0	0,0	15,0	17,5	0,0	17,5	17,5	0,0	17,5
Mineberget for hallidrett, regulering	0,8	0,8	0,8	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sykelplan	20,7	20,7	2,7	0,0	2,7	0,0	0,0	0,0	6,0	0,0	6,0	6,0	0,0	6,0	6,0	0,0	6,0
Møllehullet på Isegran	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Opprusting av veier Solviken	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Åledalslinjen reguleringsplan	3,0	3,0	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Baderampe - funksjonshemmede Solviken	0,5	0,5	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny motor Skjærgårdstjenesten	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Elektrisk ferge	20,5	17,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5	20,0	3,5	16,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny motor gamle ferger	1,5	1,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Usikre anslag</i>																	
Dampskipsbrygga, opprustning av plassen	20,7	20,7	0,0	0,0	0,0	6,0	0,0	6,0	14,7	0,0	14,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rehabilitering av Molvikkaia	10,0	10,0	8,0	0,0	8,0	2,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny bro Isegran	11,0	11,0	0,0	0,0	0,0	11,0	0,0	11,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rehabilitering av Gressvik fergested	6,0	6,0	0,0	0,0	0,0	6,0	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum tekniske tjenester	788,0	756,1	177,9	7,2	170,7	168,4	3,2	165,2	174,6	9,5	165,1	128,1	6,0	122,1	139,0	6,0	133,0
Helse og velferd																	
<i>Sikre anslag</i>																	
Utstyr omsorg/sykehjem	12,5	12,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5
Velferdsteknologi	30,5	30,5	8,0	0,0	8,0	0,0	0,0	0,0	7,5	0,0	7,5	7,5	0,0	7,5	7,5	0,0	7,5
Rehab. base Gamle Kirkevei	3,6	3,6	2,0	0,0	2,0	1,6	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Usikre anslag</i>																	
Personalbase bofellesskap	20,6	20,6	5,0	0,0	5,0	15,6	0,0	15,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vaskeri	33,5	33,5	3,0	0,0	3,0	30,5	0,0	30,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Østsiden sykehjem fase 2 (tdli. bev.1 mill kr) - Tot. 175 mill kr	174,0	92,4	3,0	0,0	3,0	85,0	0,0	85,0	86,0	81,6	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nytt sykehjem Onsøy (anslag brutto 346 mill kr/182,8 mill kr)	346,0	182,8	0,0	0,0	0,0	15,0	0,0	15,0	15,0	0,0	15,0	116,0	0,0	116,0	200,0	163,2	36,8
Rehabilitering sykehjem (anslag ramme 75 mill kr)	75,0	33,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	13,8	11,3	50,0	27,5	22,5
Sum helse og velferd	695,7	409,7	23,5	0,0	23,5	150,2	0,0	150,2	111,0	81,6	29,4	151,0	13,8	137,3	260,0	190,7	69,3

Tall i millioner kroner

Sum

2016

2017

2018

2019

2020

	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Utdanning og oppvekst																	
Inventar elevtallsøkning	5,0	5,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0
Borge ungdomsskole (sluttfasen)	28,5	28,5	28,5	0,0	28,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ikt-investeringer skole	55,0	55,0	15,0	0,0	15,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0
<i>Usikre anslag</i>																	
Rolvøy barnehage	34,0	34,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	16,0	0,0	16,0	16,0	0,0	16,0
Gudeberg og Råkollen skole (total 140 mill kr)	100,0	100,0	2,0	0,0	2,0	2,0	0,0	2,0	4,0	0,0	4,0	18,0	0,0	18,0	74,0	0,0	74,0
Ombygging Haugåsen	4,1	4,1	0,0	0,0	0,0	4,1	0,0	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rød skole	51,7	51,7	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	2,1	20,7	0,0	20,7	28,9	0,0	28,9	0,0	0,0	0,0
Lunde skole (2 mill kr fra tidligere - total ramme 84, 6 mill kr)	82,6	82,6	1,0	0,0	1,0	4,1	0,0	4,1	41,3	0,0	41,3	36,2	0,0	36,2	0,0	0,0	0,0
Trosvik skole	87,8	87,8	3,0	0,0	3,0	20,7	0,0	20,7	58,9	0,0	58,9	5,2	0,0	5,2	0,0	0,0	0,0
Torp skole	35,0	35,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	34,0	0,0	34,0
Begby skole	67,2	67,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	5,0	0,0	5,0	61,2	0,0	61,2
Borge skole (totalt 56,8 mill kr)	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0
Møllehjulet Kvernhuset u.skole	10,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	9,0	0,0	9,0	0,0	0,0	0,0
Sum utdanning og oppvekst	561,9	561,9	50,5	0,0	50,5	45,0	0,0	45,0	138,9	0,0	138,9	130,3	0,0	130,3	197,2	0,0	197,2
Kirken																	
Ramme	48,0	48,0	8,0	0,0	8,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0
Utvidelse Rolvsøy kirkegård	0,8	0,8	0,8	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum kirken	48,8	48,8	8,8	0,0	8,8	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0
Sum investeringer innenfor frie inntekter	2529,6	2151,4	369,5	29,7	339,8	427,8	12,4	415,4	500,5	98,3	402,2	516,8	41,1	475,7	715,1	196,7	518,4

Selvfinansierende investeringer

Tall i millioner kroner

	Sum		2016			2017			2018			2019			2020		
	Brutto	Netto	Brutto	Tilsk	netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto	Brutto	Tilsk	Netto
Vann, avløp, renovasjon, feier																	
Vann	331,2	331,2	80,0	0,0	80,0	56,8	0,0	56,8	80,8	0,0	80,8	56,8	0,0	56,8	56,8	0,0	56,8
Avløp	496,8	496,8	120,0	0,0	120,0	85,2	0,0	85,2	121,2	0,0	121,2	85,2	0,0	85,2	85,2	0,0	85,2
Fellesinv VA	13,9	13,9	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	5,2	0,0	5,2	2,2	0,0	2,2	6,0	0,0	6,0
Renovasjon	35,4	35,4	6,2	0,0	6,2	8,8	0,0	8,8	6,8	0,0	6,8	6,8	0,0	6,8	6,8	0,0	6,8
Feier	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oppstillingsplass biler og maskiner - Tomtevn.	4,2	4,2	0,0	0,0	0,0	4,2	0,0	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum VAR	882,0	882,0	206,8	0,0	206,8	155,5	0,0	155,5	214,0	0,0	214,0	151,0	0,0	151,0	154,8	0,0	154,8
Teknisk drift																	
Parkeringsteknisk løsninger	3,3	3,3	1,6	0,0	1,6	1,7	0,0	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ombygging av automater til billettløs betaling	2,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Div teknisk	5,3	5,3	1,6	0,0	1,6	1,7	0,0	1,7	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Eiendomsutvikling																	
Næringsarealer TD	1,5	1,5	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3
Boligarealer TD	74,0	74,0	20,5	0,0	20,5	10,5	0,0	10,5	26,5	0,0	26,5	11,0	0,0	11,0	5,5	0,0	5,5
Sum	75,5	75,5	20,8	0,0	20,8	10,8	0,0	10,8	26,8	0,0	26,8	11,3	0,0	11,3	5,8	0,0	5,8
Boligstrategi																	
Nybygg og kjøpsramme TD	460,5	384,6	72,0	6,6	65,4	97,4	15,8	81,6	102,8	18,1	84,7	111,5	22,2	89,3	76,8	13,2	63,6
Sum	460,5	384,6	72,0	6,6	65,4	97,4	15,8	81,6	102,8	18,1	84,7	111,5	22,2	89,3	76,8	13,2	63,6
Sum selvfinansierte	1423,3	1347,4	301,2	6,6	294,6	265,4	15,8	249,6	344,6	18,1	326,5	274,8	22,2	252,6	237,4	13,2	224,2

Budsjettskjema 1A - drift

	Budsjett 2017	Justert budsjett sept. 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
Skatt på inntekt og formue	1 894 571 000,00	1 842 222 000,00	1 842 222 000,00	1 719 479 331,12
Ordinært rammetilskudd	2 079 428 000,00	1 966 703 000,00	1 966 703 000,00	1 923 021 902,00
Skatt på eiendom	249 953 000,00	239 900 000,00	239 900 000,00	206 011 079,61
Andre direkte eller indirekte skatter	-	-	-	-
Andre generelle statstilskudd	17 593 000,00	17 648 000,00	17 648 000,00	20 457 558,00
Sum frie disponible inntekter	4 241 545 000,00	4 066 473 000,00	4 066 473 000,00	3 868 969 870,73
Renteinntekter og utbytte	35 500 000,00	43 450 000,00	43 450 000,00	48 355 273,28
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	28 654 000,00	24 960 000,00	24 960 000,00	30 068 401,36
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	130 791 000,00	135 969 000,00	135 857 000,00	141 917 803,59
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	248 813 000,00	223 020 000,00	221 900 000,00	207 883 889,53
Netto finansinnt./utg.	-315 450 000,00	-290 579 000,00	-289 347 000,00	-271 378 018,48
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	9 043 000,00	11 511 000,00	11 511 000,00	95 357 368,45
Til bundne avsetninger	-	-	-	-
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	-	-	-	82 507 368,45
Bruk av ubundne avsetninger	2 600 000,00	19 784 000,00	5 500 000,00	36 157 538,00
Bruk av bundne avsetninger	-	-	-	-
Netto avsetninger	-6 443 000,00	8 273 000,00	-6 011 000,00	23 307 538,00
Overført til investeringsbudsjettet	7 000 000,00	-	-	-
Til fordeling drift	3 912 652 000,00	3 784 167 000,00	3 771 115 000,00	3 620 899 390,25
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	3 912 652 000,00	3 784 167 000,00	3 771 115 000,00	3 569 193 975,02
Mer/mindreforbruk	-	-	-	51 705 415,23

Budsjettskjema 1B

Seksjoner/tjenesteområder	Budsjett 2017	Justert budsjett sept. 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
Politisk og administrativ ledelse	19 517 000,00	17 885 000,00	18 432 000,00	17 343 051,56
Økonomi og organisasjonsutvikling	166 755 000,00	162 400 000,00	161 970 000,00	159 084 079,62
ØKUS (nettoramme = 0) Tall Ship Races	0,00	0,00	0,00	-366 527,58
Kultur, miljø og byutvikling	151 522 000,00	162 581 000,00	151 749 000,00	136 302 824,92
Teknisk drift	396 009 000,00	390 354 000,00	385 517 000,00	361 918 618,78
Utdanning og oppvekst	1 516 283 000,00	1 471 644 000,00	1 469 368 000,00	1 421 836 948,79
Helse og velferd	1 671 458 000,00	1 599 884 000,00	1 599 871 000,00	1 502 060 242,83
Kirken	40 480 000,00	38 062 000,00	38 062 000,00	37 899 000,00
Andre trossamfunn	5 837 000,00	5 757 000,00	5 757 000,00	5 410 512,00
Felles ansvar regnskap (899001)	-55 209 000,00	-62 403 000,00	-59 611 000,00	-69 193 775,90
Over- og underskuddsansvar	0,00	-1 997 000,00	0,00	-3 101 000,00
Sum fordelt i drift (til skjema 1A)	3 912 652 000,00	3 784 167 000,00	3 771 115 000,00	3 569 193 975,02

Budsjettskjema 2A - investering

	Budsjett 2017	Just. budsjett 2016	Oppr. budsjett 2016	Regnskap 2015
Investeringer i anleggsmidler	705 200 000,00	1 246 034 500,00	924 200 000,00	795 518 819,78
Utlån og forskutteringer	80 000 000,00	175 000 000,00	72 000 000,00	65 649 642,84
Kjøp av aksjer og andeler	16 000 000,00	14 600 000,00	14 600 000,00	11 557 830,00
Avdrag på lån	30 305 000,00	23 100 000,00	23 100 000,00	73 039 552,17
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsetninger	3 200 000,00	3 600 000,00	3 200 000,00	101 544 864,26
Årets finansieringsbehov	834 705 000,00	1 462 334 500,00	1 037 100 000,00	1 047 310 709,05
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	641 986 000,00	1 105 586 000,00	782 060 000,00	577 547 035,62
Inntekter fra salg av anleggsmidler	4 000 000,00	35 993 000,00	4 000 000,00	41 083 845,10
Tilskudd til investeringer	40 200 000,00	98 104 000,00	72 600 000,00	90 434 963,00
Kompensasjon for merverdiavgift	81 920 000,00	93 187 500,00	122 040 000,00	102 096 735,15
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	30 305 000,00	23 100 000,00	23 100 000,00	100 302 235,00
Andre inntekter	2 000 000,00	-	-	11 961 229,58
Sum ekstern finansiering	800 411 000,00	1 355 970 500,00	1 003 800 000,00	923 426 043,45
Overført fra driftsbudsjettet	8 294 000,00	2 351 000,00	2 351 000,00	6 397 704,60
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	26 000 000,00	104 013 000,00	30 949 000,00	117 486 961,00
Sum finansiering	834 705 000,00	1 462 334 500,00	1 037 100 000,00	1 047 310 709,05
Udekket/udisponert	-	-	-	-

Budsjettskjema 2B - Investeringsbudsjettet 2017

	Budsjett 2017	Just. budsj. 2016	Oppr. budsj. 2016	Regnskap 2015
Administrasjon og fellesutgifter	71 400 000,00	68 957 000,00	73 800 000,00	15 101 327,41
Oppveksttjenester	86 500 000,00	228 184 000,00	109 000 000,00	143 583 733,26
Omsorgstjenester	170 300 000,00	110 211 000,00	172 300 000,00	118 535 329,22
Helse- og sosiale tjenester	77 300 000,00	107 536 000,00	120 800 000,00	53 603 188,53
Næringsområder og miljø	3 800 000,00	46 420 000,00	4 100 000,00	9 772 287,52
Boligområder	10 000 000,00	81 912 000,00	20 500 000,00	2 836 022,63
Kultur	29 200 000,00	154 114 000,00	123 600 000,00	175 682 381,31
Kirke	10 000 000,00	8 800 000,00	8 800 000,00	24 812 866,00
Vann, avløp og renovasjon	155 000 000,00	304 522 000,00	206 800 000,00	162 431 232,57
Samferdsel og andre tekniske tjenester	91 700 000,00	180 003 500,00	84 500 000,00	89 160 451,33
Sum investeringsutgifter	705 200 000,00	1 290 659 500,00	924 200 000,00	795 518 819,78
Avdrag på lån til videreutlån	30 305 000,00	23 100 000,00	23 100 000,00	73 039 552,17
Utlån, kjøp av aksjer og andeler	96 000 000,00	185 585 000,00	86 600 000,00	77 207 472,84
Dekning av tidligere års merforbruk i investering		14 600 000,00		
Avsatt til disposisjonsfond				
ubundne investeringsfond	3 200 000,00	3 600 000,00	3 200 000,00	33 122 912,00
bundne investeringsfond				68 421 952,26
Styrking av likviditetsreserven				
Sum finansieringsbehov	834 705 000,00	1 517 544 500,00	1 037 100 000,00	1 047 310 709,05
Overføring fra årets driftsregnskap	8 294 000,00	2 351 000,00	2 351 000,00	6 397 704,60
MVA komp investeringer	81 920 000,00	148 397 500,00	122 040 000,00	102 096 735,15
Tilskudd og refusjoner	40 200 000,00	98 104 000,00	72 600 000,00	100 226 444,60
Salg av fast eiendom	4 000 000,00	35 987 000,00	4 000 000,00	40 411 464,00
Andre inntekter	2 000 000,00	6 000,00		12 606 114,68
Mottatte avdrag på utlån, salg av aksjer og andeler	30 305 000,00	23 100 000,00	23 100 000,00	90 538 249,40
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk		0,00		0,00
Bruk av disposisjonsfond		7 200 000,00		4 454 857,00
ubundne investeringsfond	26 000 000,00	96 669 000,00	30 949 000,00	58 530 777,00
bundne investeringsfond		144 000,00		54 501 327,00
Bruk av likviditetsreserven				0,00
Bruk av lån	641 986 000,00	1 105 586 000,00	782 060 000,00	577 547 035,62
Sum finansiering	834 705 000,00	1 517 544 500,00	1 037 100 000,00	1 047 310 709,05
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00